

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ «VOLASHAQ» (РЕСПУБЛІКА КАЗАХСТАН)
КАРАГАНДИНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. АБИЛКАСА
САГІНОВА (РЕСПУБЛІКА КАЗАХСТАН)
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БИДГОЦІ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
АКАДЕМІЯ НАУК ТУРИЗМУ ГРУЗІЇ (ГРУЗІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ ТРЕТЬОГО ВІКУ У ГРОМДАКІ
(РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)**

НАУКА І ВИЩА ОСВІТА

**Тези доповідей
XXXI Міжнародної наукової конференції
студентів і молодих учених**

Редаційна колеґія:

Огаренко В. М., д.держ.упр., професор (головний редактор) Покатаєва О. В., д.е.н., д.ю.н.,
професор (заст. голов. ред.) Покатаєв П. С., д.держ.упр., професор
Трохимець О. І., д.е.н., професор Білоусов С. А., к.політ.н.,
доцент Мерзляк А. В., д.держ.упр., професор Абакумова Ю. В.,
д.ю.н., професор Пенчук І. Л., д.соц.ком., професор Зубов В.
О., д.філос.н., професор Кирличенко О. Е., к.філол.н.,
доцент

Іноземні члени редакційної колеґії:

Хамот М., д.н., професор, ректор Університету економіки в Бидгощі (Республіка Польща) Цхададзе О., академік, президент Академії наук туризму Грузії
(Грузія)

Кадирова Г. А., к.е.н., доцент, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Академії
«Bolashaq» (Республіка Казахстан)

Дарбекова А. С., к.е.н., асоційований професор, Карагандинський технічний університет ім. Абиликаса Саїнова (Республіка Казахстан)

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПОДАТКОВОЇ ТА
ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ УПРАВЛІННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ
ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВознавчих ПРОБЛЕМ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ, ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА,
ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНИХ І ПРИВАТНИХ ІНТЕРЕСІВ ПРИ ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН

МЕХАНІЗМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ Й ЇХ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ ТА СВІТІ

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ В ГУМАНІТАРНОМУ, ДУХОВНОМУ ТА ПЕДАГОГІЧНОМУ ВИМІРАХ

ГУМАНІТАРНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛЬ ЦЕРКВИ І ДЕРЖАВИ У ЇХ ВИРІШЕННІ ПЕРСПЕКТИВНІ КОНЦЕПТИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ГАЛУЗІ
В УМОВАХ АВТОНОМІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ
СУЧАСНИЙ ДИЗАЙН У СВІТОВОМУ КОНТЕКСТІ ХУДОЖНЬО-ПРОЕКТНОЇ КУЛЬТУРИ

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ У ХХІ СТ.: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ, ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ ЛІТЕРАТУРНИХ СТУДІЙ ХХІ СТ.: ТЕНДЕНЦІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ В ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СОЦІО-КОМУНІКАТИВНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНСЬКА МОВА: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ПЕРІОД РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, РЕАБІЛІТАЦІЇ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ, СПОРТУ ТА ТУРИЗМУ

СУЧАСНИЙ СТАН ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ
ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ
СПРАВИ.

ТРАНСПОРТ: НАУКА, ОСВІТА, ВИРОБНИЧИЙ ПРОЦЕС

Варакута М. Л.

Класичний приватний університет аспірантка
наук. мер. — д.психол.н., професор Зарюїна В. В.

АДАПТАЦІЯ У НАУКОВОМУ КОНТЕКСТІ

дослідження адаптації завжди приваблювало науково-дослідну спільноту як теоретичному, так й в практичному напрямку. Розуміння поняття «адаптація» є наслідком безпрецедентного розвитку науки. Огляд літератури показує, що термін «адаптація» зустрічається в різних науках, торкаючись природничих, технічних і суспільних наук, у зв'язку з цим існує безліч визначень. Феномен адаптації є об'єктом міждисциплінарних досліджень, оскільки його можна застосовувати до різних аспектів: біологічного, психологічного та соціального.

Наприклад ми спостерігаємо філософсько-соціологічний аналіз процесів адаптації в роботах А. Берга, Т. Дчевої; проблеми соціальної адаптації та соціалізації у працях О. Жмиркова, І. Кона, Т. Шибунані; соціальної активності людини та її роль у соціальній адаптації у теоретичних поглядах К. О. Абульханової-Славської, Л. С. Виготського, Б. З. Вульфова, А. Мудрико, А. Петровського, А. Реана та ін.

В українській науці М. Амосов, Я. Бендет, М. Калининський, Т. Коляда та інші вчені приділяли велику увагу вивченню фізіологічних та біохімічних основ адаптації організму людини до різних подразників. Дослідження українських вчених В. Бальсевича, В. Запорожанова та інших у вивченні законів адаптації в галузі спортивної медицини, зокрема, у розробці теоретичних та практичних засад процесу спортивного тренування, має велике значення.

Ще у 1865 році в науковому світі вперше постало питання щодо адаптації. Тоді сам термін спочатку використовували в біології. Німецький фізіолог Г. Ауберт увів термін «адаптація», який розпочав використовуватися у літературі. Він розглядав адаптацію як зміну (приспосовувального характеру) чутливості шірших аналізаторів до дії зовнішніх подразників.

Термін «адаптація» був введений в психологію лише в ХХ столітті. Тому розгляд проблеми адаптації людини слід починати з історії цієї проблеми, включаючи її філософські аспекти. Часто поняття «адаптація» використовують як синонім поняття «приспосовування». Проблема адаптації людини до навколишнього середовища, світу, напевно, хвилювала її в усі часи. У напрямку структурного функціоналізму Т. Парсонс виділив із загальної системи дії чотири підсистеми: соціальну, культурну, особистісну та поведінковий організм. Він стверджував, що кожній підсистемі відповідає своя переважна функція — це, відповідно, інтеграція, відтворення зразка, цілеспрямленість та адаптація. Вказується на те, що рівень адаптації складається як з біологічної основи, так і з соціального аспекту особистості.

В. Ільїн розглядав проблему адаптації у видовому значенні, вважаючи, що фактори, що надають сприятливий вплив на вигляд у цілому, будуть так само впливати на індивіда як представника виду. Також автор розглядав проблему у соціальному плані, пов'язуючи соціальну адаптацію із ступенем екстравертованості особистості. Адаптація — це процес, в ході якого встановлюється або підтримується функціонування системи (тобто підтримання її основних параметрів) за зміни умов зовнішнього або внутрішнього середовища.

Адаптація — це складний феномен. У широкому значенні адаптація це: процес пристосування індивідуальних та особистісних якостей до життя та діяльності людини в умовах, що змінюються; активна взаємодія особистості та середовища залежно від ступеня її активності; перетворення середовища згідно з потребами, цінностями й ідеалами особистості, або перевага залежності особистості від середовища; зміни, що супроводжують на рівні психічної регуляції, становлення (та відновлення), збереження динамічної рівноваги у системі «суб'єкт праці професійне середовище» [1]. Отже, огляд наукових праць вітчизняних та зарубіжних психологів дозволяє розглядати адаптацію як динамічну освіту, результат та процес пристосування організму, особистості до умов зовнішнього середовища.

Список використаних джерел

1. Блажівський М. І. Поняття адаптації у сучасній науковій літературі. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 1. С. 233–242. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1155/1/1-2014bmisnl.pdf> (дата звернення: 14.09.2022).
2. Лоза А. С., Лаврецький Р. В. Психологічна готовність та адаптація соціального працівника до професійної діяльності. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*. 2014. № 3–4. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/1722/1/Loza%20A.S.%20Lavretskiy%20R.V..pdf> (дата звернення: 14.09.2022).
3. Миронова О. М. Основні проблеми адаптації персоналу та методи їх вирішення на підприємствах. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 602–608. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/-13_ukr/101.pdf (дата звернення: 14.09.2022).
4. Спірна Т. П., Зарюїна Ю. Є. Особливості адаптації студентів-першокурсників до умов навчання у вищому навчальному закладі. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33687332.pdf> (дата звернення: 14.09.2022).

НАУКА І ВИЩА ОСВІТА

Тези доповідей
XXXI Міжнародної наукової конференції студентів і молодих учених

Матеріали подано в авторській редакції

Технічний редактор Ю. В. Бабич Підписано до друку

04.11.2022.

Формат 60×84/8. Папір офсетний. Друк різкографічний. Гарнітура Arial.

Умовн.-друк. арк. 40,54. Обл.-вид. арк. 43,60. Тираж 300 пр. Зам. № 1-11-2022К.

Видавництво Класичний приватний

університет

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України про внесення суб'єкта
видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 3321 від 25.11.2008 р.

Виготовлено на поліграфічній базі Класичний приватний університет 69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70 б